

„EUROELEKTRA”
Ogólnopolska Olimpiada Wiedzy Elektrycznej i Elektronicznej
Rok szkolny 2012/2013
 Zadania dla grupy elektrycznej na zawody I stopnia

Zaznacz właściwą odpowiedź

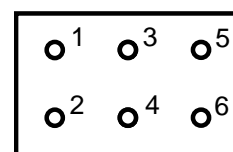
Zadanie 1

Rezystancja włókna wolframowego żarówki wynosi 530Ω w temperaturze pracy wynoszącej 2400°C . Współczynnik temperaturowy rezystancji wolframu w temperaturze 0°C wynosi $\alpha_0 = 4,6 \cdot 10^{-3} \text{ K}^{-1}$. Ile wynosi rezystancja włókna żarówki w temperaturze 20°C ?

- $44,4 \Omega$
- $48,0 \Omega$
- $53,0 \Omega$
- $57,4 \Omega$

Zadanie 2

Po remoncie uzwojenia wtórnego trójfazowego transformatora separacyjnego o przekładni $400 \text{ V}/400 \text{ V}$ wykonano próby odbiorcze. Tabliczkę zaciskową uzwojenia wtórnego pokazano na rys. 1. Uzwojenie pierwotne zasilono napięciem znamionowym, a po stronie wtórnej zmierzono napięcie między zaciskami 1 – 2, 3 – 4 i 5 – 6. We wszystkich przypadkach wyniosło ono 231 V . Następnie połączono ze sobą zaciski 2 – 4 – 6 i zmierzono napięcie między zaciskami 1 – 3, uzyskując wartość 400 V , oraz między zaciskami 3 – 5, uzyskując wartość 231 V . Jak należy zmienić połączenia uzwojeń, aby uzyskać poprawną gwiazdę napięć na zaciskach strony wtórnej transformatora?

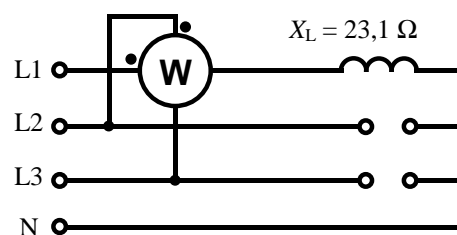
Rys. 1

- połączyć ze sobą zaciski 2 – 4 – 5
- połączyć ze sobą zaciski 2 – 3 – 6
- połączyć ze sobą zaciski 1 – 4 – 5
- żadna z powyższych odpowiedzi nie jest poprawna

Zadanie 3

Wyznacz wskazanie watomierza w układzie pokazanym na rys. 2. Napięcie zasilania układu wynosi $3 \times 400 \text{ V}$, 50 Hz .

- 0 kW
- $2,00 \text{ kW}$
- $3,46 \text{ kW}$
- $4,00 \text{ kW}$

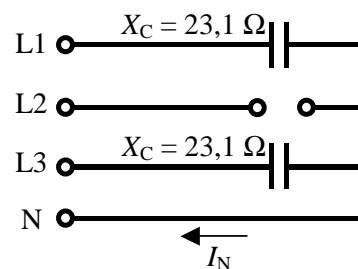

Rys. 2

Zadanie 4

Wyznacz wartość prądu płynącego w przewodzie neutralnym w układzie pokazanym na rys. 3, jeżeli zasilono go napięciem $3 \times 400 \text{ V}$, 50 Hz .

- 0 A
- $10,0 \text{ A}$
- $17,3 \text{ A}$
- $20,0 \text{ A}$

Rys. 3

Zadanie 5

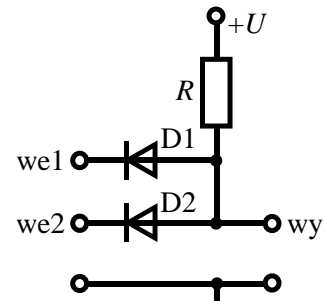
Którymi bezpiecznikami topikowymi zabezpiecza się przed skutkami zwarcia elementy IGBT w niskonapięciowych układach energoelektronicznych (do 1 kV), wykorzystujących te tranzystory?

- a) za pomocą bezpieczników topikowych typu gL
- b) za pomocą bezpieczników topikowych typu gG
- c) za pomocą bezpieczników szybkich do zabezpieczania elementów energoelektronicznych typu Btp
- d) żadna z powyższych odpowiedzi nie jest poprawna

Zadanie 6

Jaką funkcję logiczną realizuje układ pokazany na rys. 4?

- a) AND
- b) NAND
- c) NOR
- d) OR

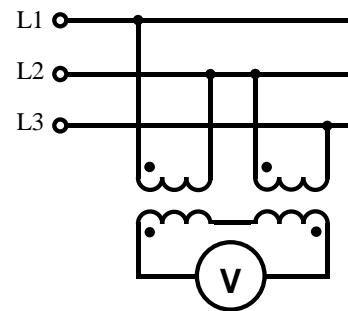

Rys. 4

Zadanie 7

Dwa transformatory jednofazowe o przekładni 400 V/100 V przyłączono do sieci trójfazowej 3×400 V w sposób pokazany na rys. 5. Wyznacz wskazanie idealnego woltomierza elektromagnetycznego.

- a) 100 V
- b) 150 V
- c) 173 V
- d) 200 V

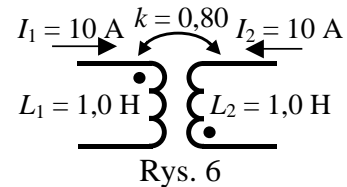

Rys. 5

Zadanie 8

Wyznacz energię zgromadzoną w indukcyjnościach transformatora powietrznego, którego schemat pokazano na rys. 6.

- a) 20 Ws
- b) 100 Ws
- c) 140 Ws
- d) 180 Ws

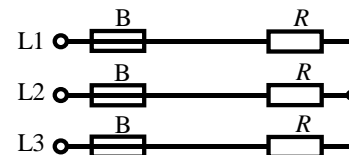

Rys. 6

Zadanie 9

Trzy grzałki połączone w gwiazdę bez przewodu neutralnego (rys. 7) przy zasilaniu symetrycznym 3×400 V, 50 Hz pobierają z sieci moc 3,0 kW. Jaką moc będzie pobierał zespół grzałek po zadziałaniu bezpiecznika w fazie L2?

- a) 1,0 kW
- b) 1,5 kW
- c) 1,7 kW
- d) 2,0 kW

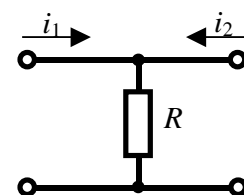

Rys. 7

Zadanie 10

Prądy w układzie pokazanym na rys. 8 opisane są równaniami: $i_1 = \sqrt{2} \cdot 3 \cdot \sin \omega t$ oraz $i_2 = \sqrt{2} \cdot 4 \cdot \cos \omega t$. Jaka moc wydzieli się na rezystorze $R = 1,0 \Omega$?

- a) 1 W
- b) 5 W
- c) 25 W
- d) 49 W

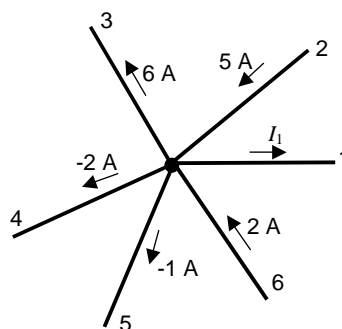

Rys. 8

Zadanie 11

Jaka jest wartość natężenia prądu w gałęzi 1 przy przyjętym jak na rys. 9 kierunku tego prądu?

- a) -4 A
- b) 4 A
- c) 10 A
- d) 16 A

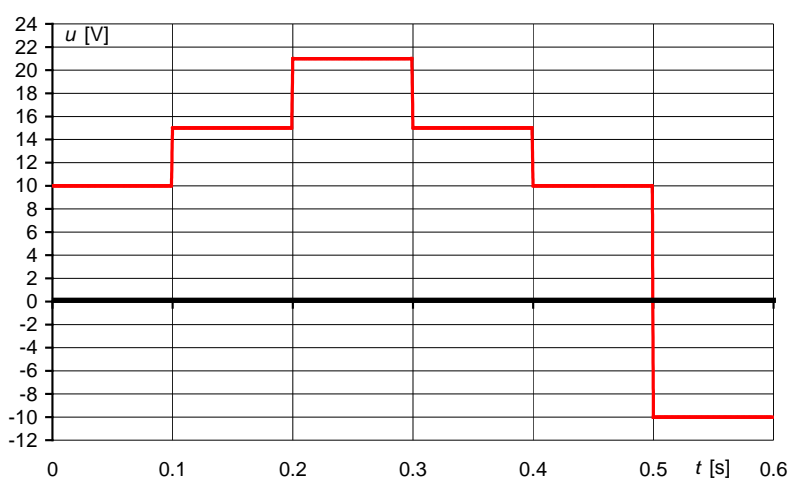

Rys. 9

Zadanie 12

Wyznacz wartość skuteczną napięcia przemiennego symetrycznego o przebiegu pokazanym na rys. 10.

- a) 14,2 V
- b) 14,8 V
- c) 15,3 V
- d) 20,9 V

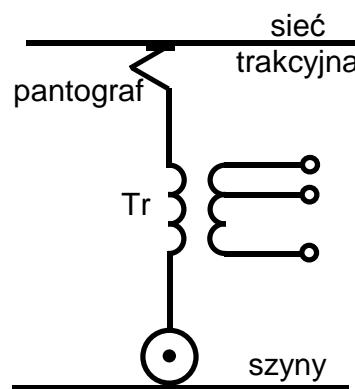

Rys. 10

Zadanie 13

Jednofazowy transformator trakcyjny stosowany w lokomotywach przystosowanych do pracy z dwoma różnymi napięciami przemiennymi sieci trakcyjnej (rys. 11) ma uzwojenie strony pierwotnej przystosowane do zasilania z sieci trakcyjnych 15 kV, $16\frac{2}{3}$ Hz oraz 25 kV, 50 Hz (dopasowanie wartości napięcia wtórnego do wymagań układu napędowego odbywa się przez przełączanie zaczepek uzwojenia strony wtórnej). Co można powiedzieć o wartości strumienia magnetycznego w rdzeniu tego transformatora?

- a) osiąga największą wartość przy zasilaniu 15 kV, $16\frac{2}{3}$ Hz
- b) osiąga największą wartość przy zasilaniu 25 kV, 50 Hz
- c) przy obu napięciach zasilania strumień magnetyczny ma tę samą wartość
- d) żadna z powyższych odpowiedzi nie jest poprawna

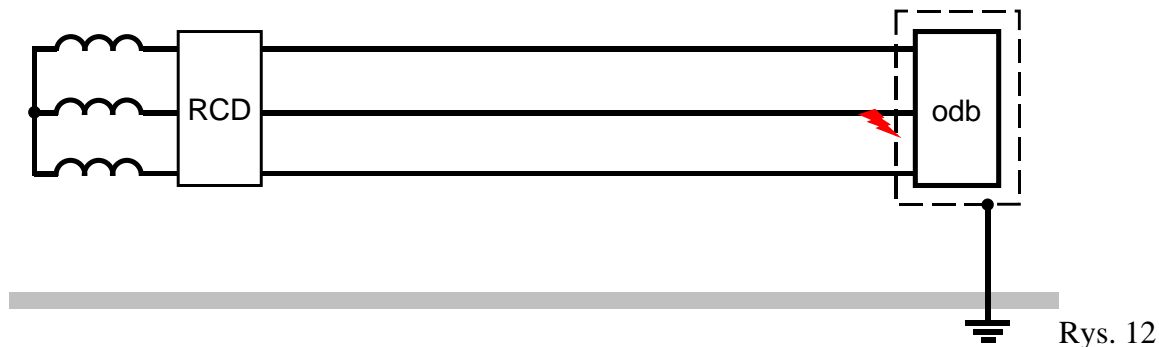
Rys. 11

Zadanie 14

Zmierzono prąd pierwszego zwarcia doziemnego urządzenia zainstalowanego w trójfazowej sieci 3×400 V typu IT bez przewodu neutralnego (rys. 12). Wyniósł on 55 mA. Ile powinien wynosić znamionowy prąd różnicowy $I_{\Delta N}$ wyłącznika różnicowoprądowego RCD, który zainstalowano w rozdzielni, blisko transformatora, jeżeli powinien on zadziałać już przy

pierwszym zwarciu doziemnym urządzenia. Należy przyjąć, że wymagany czas odłączenia zasilania zapewni prąd pierwszego zwarcia doziemnego równy $5I_{\Delta N}$. Prądy znamionowe wyłączników różnicowoprądowych wynoszą: 0,006 A, 0,01 A, 0,03 A, 0,1 A, 0,3 A i 0,5 A.

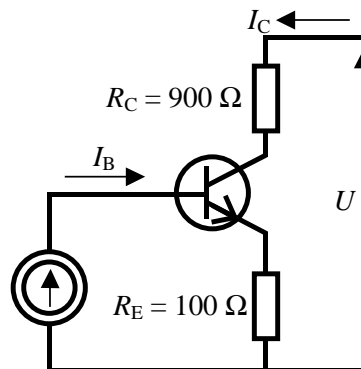
- 0,1 A
- 0,3 A
- 0,5 A
- żadna z powyższych odpowiedzi nie jest poprawna

Zadanie 15

W układzie pokazanym na rys. 13 przy zasilaniu napięciem $U = 20,0$ V prąd I_C wynosi 10,0 mA. Ile wyniesie prąd I_C , jeżeli napięcie U zmniejszy się do 15,0 V. Przyjąć, że prąd $I_B = \text{const}$.

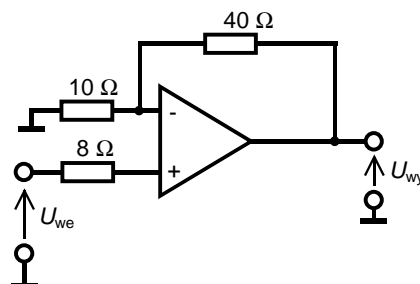
- 2,5 mA
- 5,0 mA
- 7,5 mA
- 10,0 mA

Zadanie 16

Ile wyniesie napięcie wyjściowe układu pokazanego na rys. 14, jeżeli $U_{we} = 2,0$ V.

- 2,0 V
- 8,0 V
- 10,0 V
- 12,0 V

Opracował

dr inż. Mirosław Miszewski.
PESA Bydgoszcz

Sprawdził

dr inż. Sławomir Cieślik
UTP Bydgoszcz

Zatwierdził

Przewodniczący
Rady Naukowej Olimpiady
dr inż. Sławomir Cieślik